

LIETUVIŲ KALBOS SPRENDIMŲ PLĖTRA

Doc. dr. Daiva Vaišnienė
Valstybinė lietuvių kalbos komisija

Prioritetai

- **Automatinio vertimo sistemų tobulinimas**

- **Šnekamosios kalbos technologijų tobulinimas**

- **Sintaksinės ir semantinės analizės tobulinimas**

- **Bazinių kalbos išteklių ir įrankių kūrimas**

- **Infrastruktūros plėtra**

Mašininio vertimo sistemų ir lokalizavimo paslaugų tobulinimas ir plėtra

- **Vertimo sistemų tobulinimas ir plėtra:**
 - Naujų technologijų ir papildomų lingvistinių resursų, skirtų pagerinti esamų MV sistemų kokybę, sukūrimas.
 - Papildomų MV kalbų porų (pvz., lietuvių-lenkų-lietuvių, lietuvių-rusų-lietuvių, lietuvių-vokiečių-lietuvių) sukūrimas ir įdiegimas į esamą infrastruktūrą.
 - MV infrastruktūros ir įrankių pritaikymas e. valdžios paslaugoms.
 - Mobiliosios „Susisiekiama asistenta“ programėlės, skirtos viešojo transporto informacijos teikimui balsu lietuvių ir anglų kalbomis, sukūrimas.

Mašininio vertimo sistemų ir lokalizavimo paslaugų tobulinimas ir plėtra

- **Programų lokalizavimo ir vertinimo sistemos kūrimas:**
 - Programų lokalizavimo automatizavimo metodų, atspindinčių lietuvių kalbos ypatybes, kūrimas ir plėtojimas.
 - Dažnai naudojamos, visuomenės poreikius atitinkančios programinės ir aparatinės įrangos ekspertinio vertinimo sistemos, kurios pagrindu nustatoma lietuvinimo kokybė, sukūrimas.
 - Visuomenei aktualios programinės įrangos lokalizavimas ir pritaikymas.

Lietuvių šneka valdomų paslaugų plėtra – LIEPA 2

- **Bazinių infrastruktūrinių sprendimų platformos sukūrimas:**
 - Lietuvių šnekos naujos kartos atpažinimo variklis su žodynu.
 - Šnekos sintezavimo variklis mobiliajai įrangai.
 - 1000 valandų lietuvių šnekos garsynas.
 - Aplinkos įtakos poveikių šnekos atpažintuvams mažinimo priemonės.
 - Lietuvių šnekamosios kalbos kompiuterinės gramatikos duomenų bazė.

Lietuvių šneka valdomų paslaugų plėtra – LIEPA 2

- **Tipinių paslaugų / demonstracinių sprendimų sukūrimas:**

- Šneka valdomos paslaugos, pritaikytos robotams, ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikų gebėjimų ugdymui.
- Demonstracinės lietuvių šneka valdomos programėlės išmaniesiems mobiliems telefonams.
- Pasiteirautuvas – išmaniojo skambučių centro programinė įranga, aktuali viešajam sektoriui ir verslo įmonėms.
- Konsultuotuvai – gyventojų skaitmeninio konsultavimo paslauga.
- Elektroninių laiškų rašytuvas, skirtas rašyti laiškus ir juos išsiųsti balsu.
- Šneka valdomas lietuviškų elektroninių knygų skaitytuvas.
- Šneka valdomas interneto naujienų skaitytuvas.
- Tarpkalbinis lietuvių-kinų kalbų komunikatorius-pasišnekėtuvas.

Lietuvių kalbos teksto sintaksinės-semantinės analizės informacinės sistemos viešųjų paslaugų vystymas (SEMANTIKA 2)

- Internetinės kompiuterinės sistemos pagrindu veikiantis automatiškas internetinės žiniasklaidos, teisinių ir administracinių dokumentų santraukų sudarymas ir patobulinta semantinė paieška.
- Elektroniniai sprendimai normalizuotų internetinių socialinių tekstų lietuvių kalba analizei (politiniams, socialiniams, rinkodaros ir kt. tyrimams).
- Interneto socialinių tekstų lietuvių kalba anototas tekstynas, tekstų kalbos normalizavimo metodika ir priemonės, padarančios juos tinkamus semantinei paieškai ir automatizuotai analizei.
- Fonogramų automatinė transkripcijos metodika ir priemonės, medicinos, teisės bei viešojo administravimo sričių kalbos modeliai, integraciniai sprendimai, leidžiantys transkribuotus tekstus kaupti tekstyne, pritaikytame atlikti semantinę paiešką jame;
- Elektroniniai sprendimai išgauti informaciją iš tekstų ir anotuotų tekstynų.

Lietuvių kalbos išteklių informacinės sistemos plėtra (E. kalba)

- **Sistemos *E. kalba* išplėtimas naujais reprezentatyviais lietuvių kalbos ištekliais:**
 - *Lietuvių kalbos žodynu;*
 - *Bendrinės lietuvių kalbos žodyno antraštynu;*
 - *Naujažodžių duomenynu.*
- **Lietuvių kalbos žodžių prasminio tinklo sukūrimas integruotų duomenų pagrindu.**
- **Viešųjų paslaugų sukūrimas ir tobulinimas lietuvių kalbos žodžių (prasmių) tinklo pagrindu:**
 - Paslauga „Atvirieji kalbos duomenys“.
 - Paslauga „E. rinkodara“.
 - Informacijos analizės ir išplėtimo kalbine informacija e. paslauga „E. sąvokos“.

Integruotų lietuvių kalbos ir raštijos išteklių informacinės sistemos plėtra (Raštija 2)

- Informacinės sistemos turinio papildymas naujais, į viešojo administravimo el. paslaugų teikimą orientuotais ištekliais.
- Programinės įrangos priemonių, kurios padėtų patogiai ir efektyviai integruoti lietuvių kalbos išteklius į gyventojams ir verslui kuriamas paslaugas, sukūrimas.
- Informacinės sistemos semantinės ir detaliosios paieškos paslaugų funkcionalumo išplėtimas.

DĚKOJU UŽ DĚMESÍ